

KDVK M.14 İLE İLGİLİ ÖRNEK DANISTAY KARARLARI ÖZETLERİ

- İstemin Özeti : Yükümlü adına düzenlenip tebliğ edilen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davayı; uyuşmazlığın davacının mahsup istemlerinin yerine getirilmemesi nedeniyle ödenmemiş olan vergi borçlarından dolayı tanzim ve tebliğ edilen ödeme emrine yönelik olduğu, Katma Değer Vergisi Kanununun 14/1. maddesinde, transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık işlerinde Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek taşıma işlerinin vergiden müstesna olduğunun hükme bağlandığı, bu yetkiye istinaden çıkarılan 28.12.1994 tarih ve 84/8889 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ve konu ile ilgili 11 seri no'lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'ne göre, -Türkiye'de başlayıp yabancı bir ülkede biten,- yabancı bir ülkede başlayıp Türkiye'de biten ve yabancı bir ülkede başlayıp Türkiye'den geçerek bir başka yabancı ülkede biten her türlü yük ve yolcu taşıma işlerinin katma değer vergisinden istisna edildiği, olayda, uluslararası deniz taşımacılığı faaliyetinde bulunan ödevlinin, bu faaliyeti nedeniyle yüklendiği ve indirimle gideremediği katma değer vergisi iade alacağına ilgili dönem vergi borçlarına mahsubu yolunda Katma Değer Vergisi Kanununun 32. maddesi kapsamında yapmış olduğu başvurusunun faaliyetin yurt dışında yapıldığı gerekçesiyle kabul edilmediği, mahsup yoluyla ödenmek istenen vergilerin davalı idarece dava konusu ödeme emri ile tahsil edilmek istendiği, davalı idarenin uluslararası taşımanın büyük kısmının yurt dışında yapıldığını, Türk limanlarına uğramadığını, bu limanlarda herhangi bir yük boşaltma ve yük alma işi yapılmadığını, taşımanın iki yabancı ülke arasında gerçekleştirildiğini, bu nedenle katma değer vergisi iadesinin sözkonusu olamayacağını iddia ettiği, Katma Değer Vergisi Kanununun 1. ve 7. madde hükümlerine göre ticari çerçevede yapılan ve hem çıkış hem de varış noktası Türkiye dışında olan, Türkiye'de güzergahı bulunmayan taşıma işlerinin katma değer vergisinin konusuna girmediği, (dolayısıyla istisna hükmü ile bir ilgisinin bulunmadığı), çıkış ve varış noktalarından her ikisi de Türkiye'de ise taşıma işinin katma değer vergisine tabi olduğu, (dolayısıyla istisna kapsamına girmediği), taşıma güzergahının bir kısmı Türkiye'de bulunuyorsa taşımanın Türkiye sınırları içinde kalan kısmının katma değer vergisine tabi olduğu, (bu kısmın da katma değer vergisinden istisna edildiği), ancak uygulamada parkur ayırımına gidilmeksizin kısmen de olsa istisna kapsamına giren taşıma işlerinin tümünün istisna kapsamında mütalaa edildiği ve buna göre işlem yapıldığı, dosyanın incelenmesinden, davacının gerçekleştirdiği uluslararası taşımacılık faaliyetini, "kalkış ve varış noktalarından biri Türkiye'de bulunmak" ya da bu noktalardan biri Türkiye'de bulunmakla beraber "taşıma güzergahı Türkiye karasularından transit geçecek" şekilde yaptığı, Türkiye karasularından geçerken de Türkiye'den ikmal yaptığı ve hizmet aldığı anlaşıldığından yapılan bu faaliyetin Katma Değer Vergisi Kanununun 14 ve 32. maddeleri ile 11 seri nolu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği gereğince istisna kapsamında kabul edilmesi, dolayısıyla bu faaliyetin de Türkiye'den yaptığı ikmal ve aldığı hizmetlere ait harcamalar nedeniyle yüklenen ve indirimle giderilemeyen katma değer vergisinin ilgili dönem vergi borçlarına mahsubu yolundaki davacı isteminin yerine getirilmesi gerekirken davalı idarece bu yolda yapılan istemin, taşımanın yurt dışında yapıldığı gerekçesiyle kabul edilmesinin yerinde olmadığı, diğer taraftan, davacı "Time Charter" sözleşmesiyle yurt dışındaki bir firmaya kiraladığı gemi için sözleşme gereği yerine getirdiği mal, bakım ve yedek parça temini gibi ihtiyaçları Türkiye'den temin ettiğine, harcamaları Türkiye'de yaptığına göre, bu harcamalar sırasında katma değer vergisi yüklenmesi tabi olup Katma Değer Vergisi Kanununun 11. ve 12. maddeleri gereğince bir hizmet ihracı olduğu kabul edilen bu faaliyette sözü edilen katma değer vergilerinin iade ve mahsup konusu edilmesinde yasaya aykırı bir yön bulunmadığı, bu itibarla davacının taşımacılık ve hizmet ihracı istisnası kapsamında yapmış olduğu faaliyet nedeniyle Türkiye'de yaptığı harcamalardan dolayı yüklendiği katma değer vergisinin indirimle giderilemeyen

kısmı için ilgili dönem vergi borçlarına mahsubu yönündeki istemin kabul edilmemesi sonucu düzenlenip tebliğ edilen ödeme emrinde isabet bulunmadığı gerekçesiyle kabul ederek ödeme emrini iptal eden İstanbul 6. Vergi Mahkemesinin 3.1.1998 tarih ve 1998/1101 sayılı kararının; yükümlüden istenen belgelerin tetkiki sonucu uluslararası taşımanın büyük kısmının yurt dışında yapıldığı, taşıma sırasında Türk limanlarına uğranmadığı, bu limanlarda bir yük boşaltma veya yük alma işi yapılmadığı, taşımanın yabancı iki ülke arasında gerçekleştiği ileri sürülerek bozulması istenilmektedir. Temyiz edilen İstanbul 6. Vergi Mahkemesinin 3.11.1998 tarih ve 1998/1101 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisinin bulunmadığı anlaşıldığından temyiz isteminin reddine, anılan Mahkeme kararının onanmasına...

(Danıştay 9. Daire: 25.01.2001 Tarih- Karar No: 166- Esas No:4886)

- İstemin Özeti : Yükümlü şirket adına, vadesinde ödenmeyen muhtelif vergi borçlarının tahsili için düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davayı; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 14. maddesinde transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık işlerinde Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek taşıma işlerinin vergiden müstesna olduğunun hükme bağlandığı, bu istisnanın, ikametgahı, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan mükelleflerce, ilgili ülkeler itibarıyla karşılıklı olmak şartıyla tanınacağı belirtiltiği, dosyadan yükümlü şirkete ait kuru yük gemisi ile Kasım/1998 döneminde ..nın ...Limanından alınan yükün...'nın ... Limanına boşaltıldığı, bu taşıma işiyle ilgili 17.11.1998 tarih ve 096 sayılı fatura düzenlendiği, taşıma esnasında kuru yük gemisinin İstanbul ve Çanakkale Boğazlarından geçtiği ve bu geçiş esnasında fener ücreti ve telsiz görüşme ücreti ödendiğinin anlaşıldığı, olayda, söz konusu kuru yük gemisinin Türk Limanlarına uğramamasının katma değer vergisinin iadesine engel teşkil etmeyeceği, bu nedenle yükümlü şirketin muhtelif vergi borçlarından anılan taşıma işi nedeniyle yüklendiği katma değer vergisinin mahsubu ve iadesi talebi yerine getirilmeyerek kamu alacağının vadesinde ödenmediğinden bahisle düzenlenen ödeme emrinde isabet görülmediği gerekçesiyle kabul eden İstanbul 1. Vergi Mahkemesinin 28.2.2000 tarih ve 2000/253 sayılı kararının; söz konusu kuru yük gemisinin Türk Limanlarına uğramadığı ve taşımanın iki yabancı ülke arasında gerçekleştiği bu nedenle yükümlü şirketin 3065 sayılı Yasanın 14. maddesinde belirtilen istisnadan yararlanamayacağı ileri sürülerek bozulması istenilmektedir. Dayandığı hukuki ve kanuni nedenlerle gerekçesi yukarıda açıklanan Vergi Mahkemesi kararı, aynı gerekçe ve nedenlerle Dairemizce de uygun görülmüş olup, temyiz istemine ilişkin dilekçede ileri sürülen iddialar, sözü geçen kararın bozulmasını sağlayacak durumda bulunmadığından, temyiz isteminin reddine ve kararın onanmasına...

(Danıştay 9. Daire: 21.01.2004 Tarih-Karar No: 519- Esas No:3420)

- Uluslar arası taşımacılık yapan şirket gerçekleştirdiği uluslar arası taşımacılık faaliyetlerini, kalkış ve varış noktalarından biri Türkiye'de bulunmak ya da bu noktalardan biri Türkiye'de bulunmamakla birlikte taşıma güzergahı Türkiye karasularından transit geçecek şekilde yapmaktadır. Türkiye karasularından geçerken de Türkiye'de ikmal yaptığı ve hizmet aldığı anlaşıldığından yapılan bu faaliyetin KDVK'nun 32'nci maddesi ile 11 seri numaralı KDV Genel Tebliği gereğince istisna kabul edilmesi, dolayısıyla bu faaliyetin de Türkiye'den yaptığı ikmal ve aldığı hizmetlere ait harcamalar nedeniyle yüklenen ve indirimle giderilemeyen KDV'nin ilgili dönem vergi borçlarına mahsubu yolundaki mükellef isteminin yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu istemin kabul edilmemesi sonucu düzenlenip tebliğ edilen ödeme emrinde isabet bulunmadığı gerekçesiyle ödeme emrini iptal eden vergi mahkemesi kararının bozulması talebi, hukuki ve yasal nedenler karşısında kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmediğinden vergi dairesinin temyiz istemi red edilmiştir.

(Danıştay 9. Daire: 25.01.2001 Tarih- Karar No: 2001/171-Esas No:2000/4891)